

PRIJATÉ TEXTY

P9_TA(2021)0019

Najnovší vývoj v súvislosti s Národným zhromaždením Venezuely

Uznesenie Európskeho parlamentu z 21. januára 2021 o najnovšom vývoji v súvislosti s Národným zhromaždením Venezuely (2021/2508(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Venezuele, najmä na uznesenie z 31. januára 2019 o situácii vo Venezuele¹, na uznesenie zo 16. januára 2020 o situácii vo Venezuele po nezákonnom zvolení nových orgánov a predsedníctva Národného zhromaždenia (parlamentný prevrat)² a na uznesenie z 10. júla 2020 o humanitárnej situácii vo Venezuele a migračnej a utečeneckej kríze³,
- so zreteľom na vyhlásenia podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „PK/VP“) zo 6. januára 2021 a 7. decembra 2020 o Venezuele a voľbách do Národného zhromaždenia zo 6. decembra 2020 a na predchádzajúce vyhlásenia hovorca zo 4. a 16. júna 2020 o najnovšom vývoji v súvislosti s Venezuelou,
- so zreteľom na vyhlásenia medzinárodnej kontaktnej skupiny z 8. decembra 2020 o voľbách do Národného zhromaždenia Venezuely, ktoré sa konali 6. decembra 2020, a zo 16. júna 2020, v ktorých odmietla príkaz na vymenovanie novej Národnej volebnej rady Najvyšším súdom (TSJ) ako nelegitímny, a z 24. júna 2020 o zhoršujúcej sa politickej kríze vo Venezuele,
- so zreteľom na nedávne vyhlásenia Limskej skupiny, najmä na vyhlásenie z 5. januára 2021,
- so zreteľom na stanovisko Výboru pre zahraničné veci z 11. júna 2020 k útokom na Národné zhromaždenie Venezuely,
- so zreteľom na vyhlásenie spolupredsedov skupiny na podporu demokracie a koordináciu volieb z 2. decembra 2020 o neuznaní parlamentných volieb vo Venezuele, ktoré sa konali 6. decembra 2020, Európskym parlamentom,
- so zreteľom na nedávne vyhlásenia generálneho tajomníka Organizácie amerických

¹ Ú. v. EÚ C 411, 27.11.2020, s. 185.

² Prijaté texty, P9_TA(2020)0013.

³ Prijaté texty, P9_TA(2020)0193.

štátov o situácii vo Venezuele,

- so zreteľom na rozhodnutie Rady (SZBP) 2020/898 z 29. júna 2020, ktorým sa mení rozhodnutie (SZBP) 2017/2074 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na situáciu vo Venezuele¹, ktorým bolo do zoznamu osôb, voči ktorým sa uplatňujú reštriktívne opatrenia, pridaných 11 vedúcich predstaviteľov Venezuely,
  - so zreteľom na prvú správu nezávislej medzinárodnej vyšetrovacej misie OSN o Venezuelskej bolívarovskej republike uverejnenú 16. septembra 2020,
  - so zreteľom na medzinárodnú konferenciu darcov zo solidarity s utečencami a migrantmi z Venezuely v Latinskej Amerike a Karibiku, ktorá sa konala 26. mája 2020,
  - so zreteľom na ústavu Venezuely,
  - so zreteľom na Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu (ďalej len „MTS“),
  - so zreteľom na správu MTS zo 14. decembra 2020 s názvom Predbežné vyšetrovacie činnosti (2020) – Venezuela I,
  - so zreteľom na článok 132 ods. 2 a 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže nezákonné a nelegitímne parlamentné voľby, ktoré sa konali vo Venezuele 6. decembra 2020, sa uskutočnili bez toho, aby boli dodržané minimálne medzinárodné normy pre dôveryhodný proces, a bez rešpektovania politickej plurality, demokracie, transparentnosti a zásad právneho štátu; keďže účasť vo voľbách bola mimoriadne slabá, a preto je odmietnutie volieb zo strany venezuelského ľudu zjavné; keďže demokratické sily vo Venezuele sa jednomyselne dohodli, že nebudú súčasťou tejto volebnej frašky; keďže dohodu podpísalo 27 politických strán vrátane štyroch najväčších opozičných strán – Voluntad Popular, Primero Justicia, Acción Democrática a Un Nuevo Tiempo; keďže voľby nespĺnili podmienky požadované venezuelskými zákonmi;
- B. keďže medzinárodné spoločenstvo zahŕňajúce Európsku úniu, medzinárodnú kontaktnú skupinu, Limskú skupinu a USA odmietlo konanie parlamentných volieb v roku 2020 z dôvodu absencie slobodných a spravodlivých podmienok a neuznalo výsledky tohto volebného procesu ako legitímny a reprezentatívny prejav vôle venezuelského ľudu; keďže tieto nezákonné voľby ďalej zúžili demokratický priestor v krajine na úplné minimum a vytvorili neprekonateľné prekážky riešenia politickej krízy vo Venezuele;
- C. keďže 26. decembra 2020 legitímne Národné zhromaždenie z roku 2015 pod vedením predsedu Juana Guaidóa pristúpilo k prijatiu právnych predpisov s cieľom predĺžiť svoj ústavný a administratívny mandát o jeden rok dotedy, kým sa vo Venezuele neuskutočnia slobodné, spravodlivé, overiteľné a demokratické voľby;
- D. keďže 13. júna 2020 nelegitímny Najvyšší súd vymenoval nových členov Národnej volebnej rady bez toho, aby na to mal zákonnú právomoc; keďže podľa článkov 187 a 296 venezuelskej ústavy patrí takéto menovanie do výhradnej a výlučnej zodpovednosti Národného zhromaždenia, t. j. orgánu demokraticky voleného venezuelským ľuďom; keďže medzinárodné spoločenstvo neuznalo žiadne rozhodnutia ani uznesenia, ktoré

---

¹ Ú. v. EÚ L 205 I, 29.6.2020, s. 6.

tieto nelegitímne orgány jednostranne prijali; keďže úradníci zodpovední za tieto rozhodnutia boli tiež zaradení do sankčného zoznamu Rady;

- E. keďže Úrad vysokého komisára OSN pre ľudské práva pod vedením Michelle Bacheletovej v júli 2020 dospel k záveru, že „rozhodnutia Najvyššieho súdu znižujú možnosť vytvoriť podmienky pre demokratické a vierohodné volebné procesy“, a že tieto súdne rozhodnutia „vymenúvajú nových členov Národnej volebnej rady bez konsenzu všetkých politických síl“;
- F. keďže 10. januára 2019 si Nicolás Maduro protiprávne uzurpoval prezidentskú právomoc pred Najvyšším súdom, čím porušil ústavný poriadok;
- G. keďže 23. januára 2019 oprávnené a demokraticky zvolený predseda Národného zhromaždenia Juan Guaidó zložil v súlade s článkom 233 ústavy Venezuely prisahu ako dočasný prezident Venezuely;
- H. keďže EÚ a Európsky parlament opakovane vyzvali na obnovu demokracie a právneho štátu vo Venezuele prostredníctvom dôveryhodného politického procesu; keďže Nicolás Maduro verejne odmietol možnosť bezodkladne uskutočniť slobodné a spravodlivé, transparentné, inkluzívne a vierohodné prezidentské, parlamentné a komunálne voľby v reakcii na žiadosti PK/VP, medzinárodnej kontaktnej skupiny a Európskeho parlamentu;
- I. keďže Európsky parlament vo svojom uznesení z 31. januára 2019 uznal Juana Guaidóa za legitímneho dočasného prezidenta Venezuelskej bolívarovskej republiky v súlade s venezuelskou ústavou;
- J. keďže 25 z 27 členských štátov uznalo Juana Guaidóa za jediného legitímneho dočasného prezidenta krajiny až do zvolania nových slobodných, transparentných a vierohodných prezidentských volieb s cieľom obnoviť demokraciu; keďže mnohé ďalšie demokratické štáty konali rovnako;
- K. keďže 12. novembra 2020 Rada predĺžila reštriktívne opatrenia voči Venezuele do 14. novembra 2021; keďže tieto opatrenia zahŕňajú embargo na zbrane a vybavenie na vnútornú represiu, ako aj zákaz cestovania a zmrazenie aktív 36 venezuelských vodcov a najvyšších predstaviteľov;
- L. keďže Európsky parlament udelil v roku 2017 Sacharovovu cenu za slobodu myslenia demokratickej opozícii a politickým väzňom vo Venezuele;
- M. keďže ochorenie COVID-19 ešte viac zhoršilo už aj tak kritickú situáciu vo Venezuele; keďže kolaps systému zdravotnej starostlivosti, hyperinflácia, závažný nedostatok potravín a liekov a zúfalá humanitárna kríza prinútili približne jednu šestinú obyvateľstva opustiť krajinu, pričom do konca roka 2020 odišlo viac ako päť a pol milióna Venezuelčanov;
- N. keďže kancelária prokurátora MTS 14. decembra 2020 pred vypracovaním predbežnej správy a po podrobnom vyhodnotení a analýze dostupných informácií oznámila, že existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že civilné orgány, príslušníci ozbrojených síl a jednotlivci, ktorí podporujú vládu vo Venezuele, sú zodpovední za „väznenie, mučenie, znásilňovanie a/alebo iné formy sexuálneho násillia a prenasledovania skupiny alebo komunity z politických dôvodov a mohli spáchať veľmi závažné zločiny proti

ľudskosti“; keďže konečné rozhodnutie v tejto veci sa prijme v prvej polovici roku 2021; keďže 16. septembra 2020 nezávislá medzinárodná vyšetrovacej misia OSN pre Venezuelu informovala o tom, že vláda a bezpečnostné sily režimu s vedomím prezidenta Madura a niektorých jeho ministrov spáchali zločiny proti ľudskosti vrátane popráv a mučenia, pričom uviedla, že venezuelský štát musí vziať na zodpovednosť osoby zodpovedné za mimosúdne popravy, nedobrovoľné zmiznutia, svojvoľné zadržiavanie a mučenie, a zabrániť tomu, aby dochádzalo k ďalším podobným činom;

- O. keďže najnovšia správa, ktorú inštitút CASLA uverejnil 14. januára 2021, poskytuje dôkazy o strategickom plánovaní systematickej represie a pokračujúcich zločinov proti ľudskosti páchaných režimom a odhaľuje nové formy mučenia, nárast nezákonného tajného zadržiavania a mučenia a zasahovanie iných štátov do podnecovania a vykonávania takýchto trestných činov; keďže táto správa tiež zdôrazňuje neľudské podmienky, v ktorých sú politickí väzni v podzemí zadržiavaní a vystavovaní neustálemu fyzickému a psychickému mučeniu, čo je v rozpore s minimálnymi normami uvedenými v pravidlách pre zaobchádzanie s väzňami prijatých prvým kongresom OSN o predchádzaní zločinu a zaobchádzaní s páchatelmi trestných činov, ktorý sa konal v Ženeve v roku 1955, a schválených Hospodárskou a sociálnou radou v rezolúciách 663 C (XXIV) z 31. júla 1957 a 2076 (LXII) z 13. mája 1977;
- P. keďže politický a domorodý väzeň z etnickej skupiny Pemón Salvador Franco zomrel 3. januára 2021 v dôsledku choroby vo venezuelskej väznici bez toho, aby mu bola poskytnutá lekárska starostlivosť, a to napriek skutočnosti, že od novembra 2020 mal vydaný súdny príkaz na prevoz do nemocnice, ktorý bol však ignorovaný;
- Q. keďže od 5. januára 2021 režim zintenzívnil útoky na niekoľko slobodných a nezávislých médií, ktoré zostávajú v krajine, a ich prenasledovanie, pričom skonfiškoval ich majetok a prostriedky a prinútil ich k okamžitému ukončeniu činnosti;
- R. keďže podľa novinových správ a aktivistov za ľudské práva bolo nedávno počas zrážky medzi políciou a gangmi vo venezuelskom hlavnom meste Caracas zabitých najmenej 23 ľudí a vláda čelí medzinárodnej kontrole a vyšetrovaniu v súvislosti so zabíjaním, ktorého sa dopustili bezpečnostné sily;
- 1. opakovane zdôrazňuje, že kým sa vo Venezuele neuskutočnia skutočne slobodné, vierohodné, inkluzívne, transparentné a plne demokratické voľby, bude naďalej považovať Národné zhromaždenie zvolené v decembri 2015, jeho predsedu Juana Guaidóa a jeho delegovanú komisiu, ktorú tiež vedie Juan Guaidó, za jediný legitímny demokratický zastupiteľský politický orgán vo Venezuele, ktorý vzišiel z posledného slobodného prejavu vôle Venezuelčanov vo volebnom procese; vyzýva Radu a členské štáty, aby jednoznačne uznali ústavné pokračovanie legitímneho Národného zhromaždenia Venezuely zvoleného v roku 2015 a legitímneho dočasného prezidenta Venezuely Juana Guaidóa;
- 2. vyjadruje poľutovanie nad nezákonnými a nelegitímnymi parlamentnými voľbami, ktoré sa konali 6. decembra 2020 v dôsledku zmanipulovaného volebného procesu, odmieta ich a opakovane zdôrazňuje, že volebný proces nebol v súlade s medzinárodne uznávanými podmienkami a normami ani s venezuelskými zákonmi a nebol ani slobodný a spravodlivý a nezodpovedal vôli venezuelského ľudu; neuznáva legitímnosť ani zákonnosť zmanipulovaného Národného zhromaždenia, ktoré bolo zriadené 5. januára 2021 na základe týchto nedemokratických volieb;

3. opätovne zdôrazňuje, že jediným udržateľným riešením mnohorozmernej krízy vo Venezuele, ktorá má vplyv na celý región, je politický, mierový a demokratický postup vrátane dôveryhodných, inkluzívnych, slobodných, spravodlivých a transparentných prezidentských, parlamentných, regionálnych a miestnych volieb, ktoré dodržia medzinárodné normy, zaručia rovnaké podmienky a nerušenú účasť všetkých politických strán a umožnia účasť nestranných medzinárodných pozorovateľov;
4. vyjadruje solidaritu a plnú podporu ľudu Venezuely, ktorý trpí následkami závažnej humanitarnej a politickej krízy, ktorú v súčasnosti zhoršuje pandémia COVID-19; upozorňuje na alarmujúcu migračnú krízu a jej presah do celého regiónu a oceňuje úsilie a solidaritu, ktorú preukázali susedné krajiny;
5. požaduje bezpodmienečné a okamžité prepustenie viac ako 350 politických väzňov zadržovaných vo Venezuele, ktorých počet potvrdili Foro Penal Venezolano (Venezuelské trestnoprávne fórum) a Organizácia amerických štátov;
6. opätovne potvrdzuje povinnosť plne zaručiť dodržiavanie a ochranu ľudských práv vo Venezuele a zaväzuje sa, že bude obzvlášť obozretný, pokiaľ ide o akékoľvek represie, najmä voči členom demokratických síl; odsudzuje vyhrážky podpredsedníčky nezákonne zriadeného Národného zhromaždenia Iris Varelovej, že nariadi zatknutie a stíhanie členov opozície a prezidenta Juana Guaidóa, ako aj konfiškáciu ich majetku a odňatie ich občianstva;
7. odsudzuje najnovší zásah režimu proti slobode prejavu a zatvorenie redakcií novín a médií, ktoré nie sú politicky spriaznené s Madurovým režimom;
8. víta nedávne rozhodnutie Rady z 29. júna 2020 rozšíriť ciele sankcie na ďalších 11 jednotlivcov, čo nepoškodí obyvateľov Venezuely, a žiada, aby sa tieto sankcie okamžite posilnili a rozšírili; domnieva sa, že orgány EÚ musia následne obmedziť pohyb osôb na tomto zozname, ako aj ich najbližších príbuzných a zmraziť ich aktíva a víza; ďalej požaduje okamžitý zákaz obchodovania s tzv. krvavým zlatom z Venezuely a jeho obehu v EÚ;
9. opätovne zdôrazňuje význam pokračujúcej úzkej spolupráce s medzinárodnými spojencami, najmä s novou vládou USA a Lidskou skupinou, s cieľom oživiť rozsiahle medzinárodné diplomatické úsilie o obnovenie demokracie, právneho štátu a prosperity venezuelskeho ľudu; vyzýva PK/VP a Radu na postup koordinovaný na vysokej úrovni s USA a Lidskou skupinou s cieľom prispieť ku komplexnejšiemu strategickému prístupu k medzinárodnému diplomatickému úsiliu a dôkladne posúdiť opätovne vyostrenú situáciu vo Venezuele;
10. vyzýva legitímne Národné zhromaždenie a jeho predsedu Juana Guaidóa, aby zabezpečili úplnú transparentnosť pri správe finančných prostriedkov s cieľom zaručiť plnú zodpovednosť;
11. opätovne pripomína, že kríza vo Venezuele je najviac podfinancovaná kríza na svete, a vyzýva medzinárodné spoločenstvo, aby dodržalo svoje finančné záväzky a vyplatilo sumy vyčlenené na humanitárnu krízu vo Venezuele tak, ako bolo dohodnuté na konferencii darcov;
12. plne podporuje Medzinárodný trestný súd pri vyšetrowaní rozsiahlych zločinov a

represii spáchaných venezuelským režimom; vyzýva Európsku úniu, aby podporila iniciatívu zmluvných štátov MTS na začatie vyšetrovania údajných zločinov proti ľudskej spáchaných Madurovým režimom s cieľom vyvolať zodpovednosť voči príslušným osobám;

13. v súlade so svojimi predchádzajúcimi uzneseniami dôrazne podporuje výzvu generálneho tajomníka OSN, aby sa uskutočnilo úplné a nezávislé vyšetrovanie prípadov zabitia;
14. vyzýva na vytvorenie kontaktnej skupiny medzi poslancami Európskeho parlamentu a demokraticky zvolenými zástupcami delegovanej komisie Národného zhromaždenia s cieľom uľahčiť pravidelnú komunikáciu a dialóg s legitímnymi demokratickými silami vo Venezuele;
15. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, legitímnemu dočasnému prezidentovi a predsedovi Národného zhromaždenia Venezuelskej bolívarovskej republiky Juanovi Guaidóovi, vládam a parlamentom krajín Limskej skupiny, Euro-latinskoamerickému parlamentnému zhromaždeniu, generálnemu tajomníkovi Organizácie amerických štátov a generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov.